

 Thorbecke
Scholengemeenschap

de Ambelt

EXAMENREGLEMENT
MAVO / AMBELT (TL) / HAVO / ATHENEUM

2022-2023

Zwolle, september 2022

Met het uitreiken van dit examenreglement vervallen de examenreglementen uit de voorgaande cursusjaren.

ALGEMEEN

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit examenreglement wordt verstaan onder:

wet	de wet op het voortgezet onderwijs 2020 (WVO2020);
uitvoeringsbesluit	uitvoeringsbesluit van de wet op het voortgezet onderwijs (UB-WVO2020);
directeur	de directeur van de school;
kandidaat	een ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen wordt toegelaten;
examinator	degene die belast is met het afnemen van het examen in een vak;
examenstof	de aan de kandidaat te stellen eisen;
examenvakgroep	alle examinatoren die hetzelfde vak examineren in de afdeling tijdens de betreffende leerjaren;
examensecretaris	een personeelslid, aangewezen door de directeur als secretaris van het eindexamen als bedoeld in artikel 2.51a van de wet;
examencommissie	commissie die zorg draagt voor de organisatie en regelgeving omtrent toetsen, toetsweken, schoolexamens en het eindexamen als bedoeld in artikel 2.60d van de wet.
studieleider	leider van een jaarlaag binnen de school;
College voor Examens	een commissie als bedoeld in artikel 2 van de wet college voor toetsen en examens;
bevoegd gezag	Stichting Openbaar Onderwijs Zwolle en Regio;
gecommitteerde	degene die belast is met de uitvoering van de tweede correctie, aangewezen door het bevoegd gezag volgens artikel 2.56 van de wet;
inspectie	de inspectie, als bedoeld in artikel 1 van de wet op het onderwijstoezicht;
PTA	Programma van Toetsing en Afsluiting als bedoeld in artikel 2.60a van de wet.

Artikel 2 Verantwoordelijkheden

1. De directeur en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De directeur wijst een personeelslid van de school aan tot secretaris van het eindexamen.
3. Door de directeur wordt een examencommissie benoemd. Deze commissie bestaat in elk geval uit de secretaris van het eindexamen, de plaatsvervangend secretaris, een docent, een lid van de leerlingenadministratie en een administratief medewerker. De examencommissie bestaat uit minimaal vijf leden; het totaal aantal leden is in elk geval oneven. In het geval dat belangverstengeling voor kan komen tussen een zaak en een lid van de commissie nemen de overige leden van de commissie een besluit.
4. De functie van studieleider is op de Ambelt niet aanwezig. Daar waar in dit examenreglement gesproken wordt over een studieleider, wordt voor de Ambelt de locatiedirecteur bedoeld.

Artikel 3 Indeling eindexamen

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen of uit beide.
2. Het profielwerkstuk is onderdeel van het schoolexamen. Het profielwerkstuk is een werkstuk inclusief een presentatie, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen.
3. Voor de kandidaat van de Ambelt geldt dat de vakken maatschappijleer en culturele en kunstzinnige vorming in het derde leerjaar afgenomen worden; ook het profielwerkstuk wordt in het derde leerjaar gemaakt. Als dat onverhoopt niet gelukt is, dan worden deze onderdelen in het vierde leerjaar alsnog afgerond.

Artikel 4 Onregelmatigheden

1. Indien de kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt of zonder geldige redenen bij een examenonderdeel afwezig is geweest, kan de directeur maatregelen nemen.
 - a. Fraude tijdens (school)examens valt ook onder de term onregelmatigheid. Onder fraude wordt onder andere verstaan: (delen van) examenwerk niet inleveren en beweren het wel ingeleverd te hebben, examenwerk van anderen inleveren, gebruik maken van ongeoorloofde digitale en/of elektronische hulpmiddelen, tijdens één

- of meer examens afkijken of overleggen met anderen, tijdens één of meer examens gelegenheid geven tot afkijken, aanwijzingen geven of krijgen bij toiletbezoek.
- b. De toezichthouder meldt een kandidaat tijdens het (school)examen dat fraude geconstateerd is.
 - c. De kandidaat mag in verband met zijn beroepsmogelijkheid het werk afmaken. Daartoe ontvangt hij/zij een nieuw uitwerkblad. Op het oude blad wordt de reden van fraude vermeld.
 - d. Na afloop wordt de fraude gemeld bij de directeur (voor het centraal examen) of de studieleider (voor het schoolexamen) en wordt de procedure gevolgd die beschreven is onder artikel 4, lid 3 en 4. Ook wordt de examencommissie geïnformeerd. Betreft het een schoolexamen, dan kan beroep aangetekend worden bij de directeur, wiens uitspraak bindend is.
2. De maatregelen als bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het verspelen van het recht op een herkansing voor een toets van het schoolexamen;
 - b. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
 - c. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
 - d. het ongeldig verklaren van één of meer toetsen (of onderdelen van een toets) van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
 - e. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen. Als het hernieuwd examen, bedoeld in de vorige volzin, betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in het eerstvolgende tijdvak van het centraal examen.
 3. Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid betreffende het centraal examen wordt genomen, wordt de kandidaat gehoord. De kandidaat kan zich daarbij door zijn wettelijke vertegenwoordiger(s) laten bijstaan. De directeur deelt zijn/haar beslissing schriftelijk mee aan de kandidaat. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in het vierde lid. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en als de kandidaat minderjarig is aan de ouder(s), voogd(en) of verzorger(s).
 4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij een door het bevoegd gezag in te stellen Commissie van Beroep. Van de Commissie van Beroep mag de directeur geen deel uitmaken. Het bestuur van de Stichting Openbaar Onderwijs Zwolle en Regio, zijnde bevoegd gezag van de school, benoemt een Commissie van Beroep Eindexamen. De Commissie van Beroep Eindexamen kiest domicilie op het adres van de Stichting Openbaar Onderwijs Zwolle en Regio, De Dobbe 74.
 5. In overeenstemming met artikel 2.63 van de wet wordt het beroep, zoals vermeld in lid 4, binnen drie dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de Commissie van Beroep. Deze commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen, onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mee aan de kandidaat, aan de directeur, aan de inspectie en als de kandidaat minderjarig is aan de ouder(s), voogd(en) of verzorger(s).

Artikel 5 Examenreglement en Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

1. Het bevoegd gezag stelt een examenreglement vast. Het examenreglement bevat in elk geval informatie over de maatregelen in artikel 4 en de toepassing daarvan, alsmede regels met betrekking tot de organisatie van het eindexamen, de herkansing van het schoolexamen en de samenstelling van de Commissie van Beroep.
2. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks vóór 1 oktober een Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) vast dat in elk geval betrekking heeft op het desbetreffende leerjaar. In het PTA wordt in elk geval aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma op het schoolexamen worden getoetst, alsmede de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen, de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen aanvangen en de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt. Ook wordt de herkansingswijze van het schoolexamen weergegeven, alsook de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen van de kandidaat tot stand komt.
3. In het PTA staan bijzondere bepalingen vermeld, geldend voor een kandidaat die doubleert, instroomt vanuit een andere school of op een andere manier buiten het reguliere PTA valt.
4. Het examenreglement en het PTA worden door de directeur vóór 1 oktober toegezonden aan de inspectie en bekend gemaakt aan de kandidaat.
5. Met het jaarlijks verstrekken van een nieuw examenreglement vervallen automatisch de examenreglementen uit alle voorgaande jaren.

SCHOOLEXAMEN

Artikel 6 Schoolexamen

1. Het bevoegd gezag bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen van de kandidaat aanvangt. Het schoolexamen wordt afgesloten uiterlijk 10 dagen vóór de aanvang van het centraal examen in het eerste tijdvak, bedoeld in artikel 2.56 van de wet.

Artikel 7 Afname van het schoolexamen

1. Als en voor zover het schoolexamen in een vak schriftelijk plaatsvindt, geschiedt de samenstelling en normering van een toets door de examenvakgroep. Als de examenvakgroep uit slechts één examinerator bestaat, geschiedt het één en ander door deze examinerator, zo mogelijk in overleg met één of meer docenten uit de vakgroep.
2. Uiterlijk vijf schooldagen vóór de afname van een toets wordt aan de kandidaat de precieze datum, het tijdstip en de plaats van afname van de toets bekendgemaakt.
3. De kandidaat schrijft tijdens een toets met pen; het is niet toegestaan om de toets met potlood te maken. Wel is het toegestaan om grafieken en dergelijke met potlood te maken. Indien het werk tóch met potlood is gemaakt, wordt het werk onmiddellijk na beëindiging van de toetszitting gekopieerd; het origineel wordt bewaard in de kluis. De corrector ontvangt de kopie ter correctie.
4. De kandidaat mag tijdens de toets geen correctiemiddelen (pen, lakstift en dergelijke) gebruiken.
5. Tassen, jassen, petten, mobiele telefoons en andere (digitale) geluidsdragers of elektronische communicatiemiddelen mogen niet in de toetsruimte aanwezig zijn. De surveillant wijst eventueel een bewaarplaats aan.
6. Bij een toets met een duur van één lesuur mag de kandidaat niet eerder vertrekken. Bij een toets met een duur van twee uren mag de kandidaat na één lesuur vertrekken.
7. De kandidaat plaatst op elk afzonderlijk blad zijn/haar naam, de datum en de naam van de corrector op de plaats die daarvoor is aangegeven. De kandidaat ziet er zelf op toe dat alle antwoordbladen en bijlagen ingeleverd worden.
8. Aan het eind van de afname van een toets controleert de surveillant of het werk van alle kandidaten is ingenomen.

Artikel 8 Te laat komen of verhindering tijdens het schoolexamen

1. Als de kandidaat te laat bij een toets verschijnt, gelden onderstaande richtlijnen.
 - a. De kandidaat die binnen de toegestane tijdsruimte na aanvang van een schriftelijke toets te laat komt mag tot die toets worden toegelaten, na melding bij de studieleider. De maximale tijdsruimte is bij een toets van één lesuur een kwartier en bij een toets van twee uren een half uur. De eindtijd blijft onveranderd, tenzij in overleg met de studieleider anders besloten wordt. De kandidaat die na de toegestane tijd te laat komt, wordt aangemerkt als verhinderd (zie artikel 8, lid 2).
 - b. Bij mondelinge toetsen of luistertoetsen bestaat géén tijdsruimte om te laat te komen. De kandidaat moet op de aangewezen tijd aanwezig zijn. De kandidaat die na de aangewezen aanvangstijd te laat komt, wordt aangemerkt als verhinderd (zie artikel 8, lid 2).
2. Als de kandidaat verhinderd is een toets van het schoolexamen bij te wonen (door ziekte of een andere van zijn/haar wil onafhankelijke omstandigheid), moet dit telefonisch of schriftelijk vóór of op de dag van de toets (en vóór aanvang van de toets) gemeld worden aan de studieleider (bij de Ambelt de mentor of de kernteamvoorzitter).
3. Zodra de betreffende kandidaat weer op school komt, dient hij/zij een verklaring voor zijn/haar absentie, ondertekend door ouder(s), voogd(en) of verzorger(s), in te (laten) leveren bij de studieleider, die vervolgens de rechtmatigheid beoordeelt.
4. Als de kandidaat in gebreke blijft om uitvoering te geven aan het gestelde in artikel 8, lid 2 en/of 3, wordt de kandidaat geacht onwettig afwezig te zijn en zich daarmee aan een onregelmatigheid schuldig te hebben gemaakt (zie artikel 4, lid 2 alwaar ook de eventueel te nemen maatregelen genoemd worden). Indien dat mogelijk is, kan de kandidaat de toets herkansen.

5. Als de kandidaat ziek of onpasselijk wordt rondom een toets, gelden onderstaande richtlijnen.
 - a. De kandidaat kan ziek of onpasselijk worden kort voor aanvang van de toets. Het uitgangspunt is dat een eenmaal gemaakt werk om die reden achteraf niet ongeldig verklaard kan worden. De kandidaat moet voor aanvang van de toets kenbaar maken of de toets wel of niet gemaakt wordt.
 - b. De kandidaat kan ziek of onpasselijk worden tijdens de toets. De studieleider overlegt of de kandidaat later op de dag het werk kan voortzetten. De kandidaat blijft de tussenliggende tijd in quarantaine. Mocht een kandidaat het werk op dezelfde dag niet voort kunnen zetten, dan kan de studieleider het werk ongeldig verklaren. De kandidaat is verplicht de betreffende toets in te halen.

Artikel 9 Beoordeling van het schoolexamen

1. Het eindcijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Als in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers afgerond op één decimaal.
3. Als een vak niet afgesloten wordt met een centraal examen wordt het (eind)cijfer van het schoolexamen zo nodig bepaald uit het gewogen gemiddelde van de deelcijfers door in twee stappen rekenkundig af te ronden.
4. In afwijking van het eerste lid, worden de vakken kunst I (mavo / de Ambelt) en het vak lichamelijke opvoeding beoordeeld als 'voldoende' of 'goed'. Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de kandidaat en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van het desbetreffende vak, blijkend uit het examen-dossier.
5. De handelingsdelen en praktische opdrachten die niet met een cijfer beoordeeld worden, dienen naar behoren afgerond te zijn. Is dit niet het geval, dan kan een kandidaat voor het betreffende vak niet aan het centraal examen deelnemen.
6. De kandidaat is verplicht bij handelingsdelen, praktische opdrachten en het profielwerkstuk eigen werk in te leveren of te tonen.
7. Elk onderdeel van het schoolexamen wordt beoordeeld door de eigen examinator. In sommige gevallen wordt overleg gepleegd met een andere docent van de school.
8. Mondelinge toetsen zijn betogen, presentaties of gesprekken tussen de examinator en de kandidaat. Indien de examinator een mondelinge toets alleen (en dus niet in de aanwezigheid van een vakgroepgenoot) afneemt, wordt een geluidsopname van die mondelinge toets gemaakt. Hiervan wordt voor aanvang van de mondelinge toets melding gemaakt bij de kandidaat; daarbij wordt ook het doel van de geluidsopname uitgelegd. De kandidaat heeft geen inspraak of er wel of geen geluidsopname wordt gemaakt. Om een geluidsopname te kunnen maken is het niet noodzakelijk dat de kandidaat hiervoor toestemming verleent. De kandidaat kan wel vooraf bezwaar maken tegen het maken van een geluidsopname bij de examencommissie.
9. Als de kandidaat (mavo / de Ambelt) een handelingsdeel of praktische opdracht niet binnen de gestelde termijn heeft afgerond, verspeelt hij/zij het recht op herkansing van een vak uit de betreffende periode (artikel 4, lid 2). De ouder(s), voogd(en) of verzorger(s) worden hierover schriftelijk geïnformeerd. De desbetreffende taak moet alsnog op (vóór) de in de brief vermelde datum worden ingehaald / gemaakt.
10. Als de kandidaat (havo / atheneum) een handelingsdeel niet binnen de gestelde termijn heeft afgerond, wordt de kandidaat niet toegelaten tot de toets van dat vak in de eerstvolgende toetsperiode. Deze toets moet ingehaald worden op de herkansingsdag. De kandidaat verspeelt hierdoor het recht op herkansing in dat vak uit de betreffende toetsperiode (artikel 4, lid 2). Om de toets alsnog te mogen maken dient de kandidaat de opdracht alsnog op school af te ronden vóór de herkansingsdag.

Artikel 10 Verwerking schoolexamenresultaten

1. Elke beoordeling meetellend voor het schoolexamen (met een cijfer of anderszins) wordt de kandidaat door de examinator uiterlijk vijf schooldagen na de toetsperiode meegedeeld.
2. De examinator geeft elk cijfer dan wel elke andere beoordeling zo spoedig mogelijk (schriftelijk) door aan de secretaris en/of de cijferadministratie.
3. Na de laatste toetsperiode ontvangt de kandidaat een schriftelijke rapportage van alle behaalde resultaten: de behaalde cijfers, de afgesloten handelingsopdrachten, de uitgevoerde praktische opdrachten, (de titel van) het gemaakte profielwerkstuk en alle eventuele overige beoordelingen. De kandidaat en de examinator controleren samen alle resultaten. Fouten of onvolkomenheden dient de examinator terstond te melden bij de secretaris en/of de cijferadministratie.

Artikel 11 Bezwaren tegen de beoordeling van een schoolexamenonderdeel

1. Als de kandidaat bezwaar maakt tegen de beoordeling van een schoolexamen(onderdeel), bespreekt hij/zij dit met de betreffende examinerator. Bij aanhoudend bezwaar voert de desbetreffende examinerator altijd ruggespraak met een vakgroepgenoot.
2. Als een vergelijk uitblijft, leggen de examinerator en/of de kandidaat het probleem voor aan de examencommissie. Mocht ook dan een vergelijk uitblijven, dan bestaat er een beroepsmogelijkheid.
3. Het geschil kan door de kandidaat of zijn wettelijke vertegenwoordiger(s) schriftelijk en beargumenteerd voorgelegd worden aan de directeur. Dit dient binnen 10 schooldagen na bekendmaking van de beoordeling te gebeuren. De directeur nodigt de betrokken examinerator uit om ook schriftelijk zijn/haar opvattingen weer te geven en gaat vervolgens na of de examinerator redelijkerwijs tot zijn/haar beoordeling gekomen is. De directeur kan de kandidaat, de examinerator of derden horen. De uitspraak van de directeur is bindend.

Artikel 12 Teruggave schoolexamenwerk

1. Het schoolexamenwerk wordt bewaard door de examinerator. Het gemaakte werk wordt aan de kandidaat ter hand gesteld, nadat de termijn in artikel 11, lid 3 verstreken is en er geen gebruik is gemaakt van de geboden beroepsmogelijkheid. Het ingeleverde werk voor praktische opdrachten en/of handelingsdelen wordt na beoordeling niet teruggegeven aan de kandidaat, maar door de examinerator beheerd. Praktische opdrachten en/of handelingsdelen worden bewaard tot het moment dat de kandidaat de schriftelijke rapportage van resultaten (artikel 10, lid 3) voor akkoord heeft getekend. De school beheert de cijfers en andere beoordelingen.

Artikel 13 Herkansingsregeling

Onderstaande herkansingsregelingen kunnen bij calamiteiten (zoals bijvoorbeeld ten tijde van de coronacrisis) in het voordeel van de kandidaat worden aangepast. De kandidaat wordt hier per kwartaal vóór de toetsweek over geïnformeerd.

A. Mavo (vanaf klas 3)

1. Het herkansen en inhalen van toetsen vindt plaats op een dag en tijdstip, zoals vermeld in de jaaragenda van de school. Op deze dag kunnen maximaal twee toetsen ingehaald of herkanst worden.
2. De kandidaat heeft in leerjaar 3 recht op drie herkansingen. De kandidaat heeft in leerjaar 4 recht op vier herkansingen. De kandidaat van de Ambelt heeft in leerjaar 3 recht op vier herkansingen en in leerjaar 4 recht op zes herkansingen.
3. Voor de kandidaat in leerjaar 3 geldt dat er in periode drie en vier maximaal twee schriftelijke toetsen herkanst mogen worden. De kandidaat in leerjaar 4 kan in periode één, twee of drie maximaal twee schriftelijke toetsen herkansen. Voor de schoolexamens die afgenomen worden in de toetsweek geldt dat in het PTA vermeld staat of de toets wel of niet herkansbaar is.
4. Mondelinge en praktische toetsen, handelingsdelen, praktische opdrachten en het profielwerkstuk zijn niet herkansbaar.
5. Toetsen zijn alleen herkansbaar als dat in het PTA vermeld is.
6. Het inhalen van handelingsdelen, praktische opdrachten en toetsen wordt in overleg met de studieleider door de examenvakgroep geregeld.
7. Het inhalen van een toets op de herkansdag gaat ten koste van een herkansingsmogelijkheid. Dit kan voorkomen worden door de toets -in overleg met de examenvakgroep en de studieleider- in te halen vóór de herkansingsdag.
8. Als de kandidaat zonder geldige reden afwezig is op de herkansdag of op een tussentijdse inhaaldag, vervalt het recht op herkansing.
9. Voor elke herkansing geldt dat het hoogste (eind)cijfer telt.
10. Voor de vakken maatschappijleer en lichamelijke oefening 2 (dit vak wordt op de Ambelt niet gegeven), waarin geen centraal examen wordt afgenomen, kan de kandidaat een herexamen afleggen, als voor dat vak een eindcijfer lager dan 7 behaald is. Het herexamen omvat een herkansing van een in het PTA aangegeven schriftelijke toets. Het hoogst behaalde cijfer voor het betreffende onderdeel is geldig (artikel 13A, lid 9).

B. Havo / Atheneum (vanaf klas 4)

1. Het herkansen en inhalen van toetsen met een herkansingsmogelijkheid vindt plaats op een dag en tijdstip, zoals vermeld in de jaaragenda van de school.
2. De kandidaat heeft maximaal drie (examenklassen) / vier (voorexamenklassen) herkansingen per leerjaar. Er zijn maximaal 2 herkansingen per toetsperiode inzetbaar. Bovendien heeft de kandidaat per vak maximaal twee herkansingen per leerjaar. Herkansingen kunnen alleen in het desbetreffende leerjaar ingezet worden. Het inhalen van toetsen gaat voor herkansen (zie artikel 13B, lid 4).
3. Schoolexametoetsen zijn altijd herkansbaar. Voortgangstoetsen en praktische opdrachten zijn alleen herkansbaar als dat in het PTA vermeld is. Handelingsdelen en het profielwerkstuk zijn niet herkansbaar.
4. Per leerjaar mag één praktische opdracht voor alle vakken samen herkanst worden. Dat geldt alleen voor praktische opdrachten, waarvan een herkansingsmogelijkheid in het PTA is aangegeven (dit geldt ook voor praktische opdrachten behorend bij het schoolexamen). Deze herkansing vindt plaats in de week na de laatste toetsperiode (examenklassen toetsperiode 3) en wordt georganiseerd door de examenvakgroep.
5. De kandidaat, die met geldige reden (ziekte of een andere van zijn/haar wil onafhankelijke omstandigheid) afwezig is geweest en één toets vallend onder de herkansingsregeling, heeft gemist, behoudt de mogelijkheid om, naast de in te halen toets, nog één andere toets te herkansen. Deze mogelijkheid vervalt, als er in één kwartiel twee of meer toetsen gemist zijn. Indien de kandidaat méér dan twee toetsen gemist heeft, wordt met de studieleader van de kandidaat besproken hoe de gemiste toetsen ingehaald moeten worden.
6. Het inhalen van handelingsdelen, praktische opdrachten en toetsen zonder herkansingsmogelijkheid wordt door de examenvakgroep geregeld. Niet alles is automatisch in te halen.
7. Als de kandidaat om welke reden dan ook afwezig is bij de herkansing(en) vervalt het recht op herkansing.
8. Een herkansing is in principe geldig (meetellend) vanaf het moment van inschrijving. Indien de kandidaat onverhoopt afwezig is tijdens de afname, beslist de studieleader op grond van de aard van de afwezigheid of de herkansing daadwerkelijk meetelt of niet. Een eenmaal ingezien werk telt altijd als herkansing.
9. In bijzondere situaties heeft de kandidaat tóch de mogelijkheid om maximaal twee toetsen van een kwartiel te herkansen, ondanks het feit dat de kandidaat óók twee of meer toetsen dient in te halen. De toetsen die ingehaald moeten worden, zijn overigens niet herkansbaar. Het betreft hier de kandidaat met een OPP vanwege een chronische ziekte, waarin expliciet vermeld staat dat de kandidaat niet in staat is om op geplande tijdstippen toetsen te maken. Hiervoor kan door de ouder(s), voogd(en) of verzorger(s) van de kandidaat een verzoek ingediend worden bij de examencommissie.
10. Voor alle bovengenoemde herkansingsmogelijkheden geldt dat het hoogste (eind)cijfer telt.

Artikel 14 Eindbeoordelingen schoolexamen

1. De examinator levert de eindbeoordelingen en het overzicht van de afgesloten handelingsdelen van het schoolexamen tenminste 12 schooldagen vóór de aanvang van het centraal examen in bij de secretaris.
2. Tenminste 10 schooldagen vóór de aanvang van het centraal examen maakt de directeur aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:
 - a. welke cijfers hij/zij behaald heeft voor het schoolexamen;
 - b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld.

CENTRAAL EXAMEN

Artikel 15 Tijdvakken centraal examen

1. Het centraal examen voor de scholen voor voortgezet onderwijs kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
2. Het eerste en tweede tijdvak worden afgesloten in het laatste leerjaar. Wel bestaat er de mogelijkheid om in het voorlaatste jaar te beginnen met het eerste tijdvak.
3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door het College voor Examens.
4. De minister kan vakken aanwijzen waarin wegens het zeer geringe aantal kandidaten, het eindexamen in het tweede tijdvak eveneens wordt afgenomen door het College voor Examens.

Artikel 16 Afname centraal examen

1. De directeur zorgt ervoor dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd.
2. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard dan ook, aangaande de opgaven gedaan, uitgezonderd mededelingen van door het College voor Examens vastgestelde errata.
3. De directeur draagt er zorg voor dat er voldoende toezicht bij een toets van het centraal examen wordt uitgeoefend. Tijdens het centraal examen wordt door één van de toezichthouders een proces-verbaal opgemaakt. Het proces-verbaal wordt samen met het gemaakte examenwerk na afloop van de zitting ingeleverd bij de directeur of een lid van de examencommissie.
4. De kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk 30 minuten na aanvang van de examen zitting, worden toegelaten. De eindtijd blijft onveranderd, tenzij in overleg met de inspectie vanwege een geldige reden anders besloten wordt. Indien er geen overleg met de inspectie mogelijk is, neemt de directeur een beslissing.
5. De kandidaat die méér dan 30 minuten na aanvang van de examen zitting te laat komt, mag niet meer tot de examen zitting worden toegelaten. Er is dan sprake van verhindering (zie artikel 17).
6. Als de kandidaat ziek of onpasselijk wordt rondom een toets van het centraal examen, gelden onderstaande richtlijnen.
 - a. De kandidaat kan ziek of onpasselijk worden kort voor aanvang van de toets. Het uitgangspunt is dat eenmaal gemaakt werk om die reden achteraf niet ongeldig verklaard kan worden. De kandidaat moet voor aanvang van de toets kenbaar maken of de toets wel of niet gemaakt wordt.
 - b. De kandidaat kan ziek of onpasselijk worden tijdens de toets. De directeur overlegt of de kandidaat later op de dag het werk kan voortzetten. De directeur overlegt hierover met de inspectie. De kandidaat blijft de tussenliggende tijd in quarantaine. Mocht een kandidaat het werk op dezelfde dag niet voort kunnen zetten, dan verzoekt de directeur de inspectie het werk per ommegaande ongeldig te verklaren. De kandidaat wordt voor het betreffende examen verwezen naar het eerstvolgende tijdvak.
7. De aan de kandidaten voorgelegde opgaven van het centraal examen blijven in de examenzaal tot het reguliere einde van de examen zitting (de extra tijd voor dyslecten niet meegerekend).
8. Het werk wordt gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door of vanwege de directeur, tenzij door het College voor Examens ander papier is verstrekt.
9. De kandidaat schrijft tijdens het centraal examen met pen; het is niet toegestaan om de toets van het centraal examen met potlood te maken. Wel is het toegestaan om grafieken en dergelijke met potlood te maken.
10. De kandidaat mag tijdens het centraal examen geen correctiemiddelen (pen, lakstift en dergelijke) gebruiken.
11. Tassen, jassen, petten, mobiele telefoons en andere (digitale) geluidsdragers of elektronische communicatiemiddelen mogen niet in de examenzaal aanwezig zijn. Grafische rekenmachines dienen voor aanvang van het centraal examen te worden gereset of in de examenstand gezet te worden.
12. Gedurende het centraal examen is het de kandidaat niet geoorloofd om zonder toestemming van één van de toezichthouders de examenzaal te verlaten.
13. Tijdens het eerste uur en het laatste kwartier is het niet toegestaan de examenzaal te verlaten.
14. De kandidaat plaatst op elk afzonderlijk blad zijn/haar naam en het examennummer op de plaats die daarvoor is aangegeven. De kandidaat ziet er zelf op toe, dat alle antwoordbladen en bijlagen ingeleverd worden.
15. De kandidaat levert zijn/haar werk in bij één van de toezichthouders, die het tijdstip van inname noteert op het proces-verbaal. Aan het eind van de examen zitting controleren de toezichthouders of het werk van alle kandidaten ingenomen is.

Artikel 17 Verhinderung centraal examen

1. Als de kandidaat met een geldige reden (door ziekte of een bijzondere van zijn/haar wil onafhankelijke omstandigheid), ter beoordeling van de directeur, verhinderd is om bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak van het centraal examen aanwezig te zijn, wordt hem/haar in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen met ten hoogste twee toetsen per dag te voltooien.
2. Op de kandidaat die geen geldige reden heeft voor zijn/haar verhindering, is één van de maatregelen bij onregelmatigheden van toepassing (zie artikel 4, lid 2).
3. Als de kandidaat in het tweede tijdvak met geldige reden verhinderd is, of wanneer hij/zij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij/zij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het College voor Examens zijn/haar eindexamen te voltooien.
4. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk, door tussenkomst van de directeur, aan bij de voorzitter van het College voor Examens.
5. Na afloop van het derde tijdvak deelt het College voor Examens het resultaat mede aan de directeur.

Artikel 18 Vaststelling cijfer centraal examen

1. De examinator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de behaalde score voor het centraal examen vast. Komen zij bij het vaststellen van de score niet tot overeenstemming, dan wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt bij de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. Zijn/haar beoordeling is bepalend voor de toegekende score.
2. De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de in het eerste lid bedoelde score met inachtneming van de door het College voor Examens gegeven regels voor de omzetting van de scores in cijfers.

UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING

Artikel 19 Eindcijfer eindexamens

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening, bedoeld in de eerste volzin, niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Als in een vak alleen sprake is van een schoolexamen (en er dus geen centraal examen wordt afgenomen) is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

Artikel 20 Vaststelling uitslag

1. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen in geval van een eindexamen de uitslag vast met inachtneming van artikel 21.
2. De uitslag luidt 'geslaagd voor het eindexamen' of 'afgewezen voor het eindexamen'.
3. Als dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de directeur en de secretaris van het eindexamen één of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een volledig eindexamen te vormen.

Artikel 21 Uitslag

A. Mavo / TL / GL

1. De kandidaat die eindexamen mavo / TL heeft afgelegd, is geslaagd:
 - a. als het rekenkundig gemiddelde van zijn/haar bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 (5,49 is onvoldoende) is;
 - b. als hij/zij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald;
 - c. als hij/zij:
 - 1) voor één van zijn/haar vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 6 of meer heeft behaald; of
 - 2) voor één van zijn/haar vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan tenminste één 7 of meer heeft behaald; of
 - 3) voor twee van zijn/haar vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan tenminste één 7 of meer heeft behaald.
2. In aanvulling op het eerste lid geldt, dat het profielwerkstuk en de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding moeten zijn beoordeeld als 'voldoende' of 'goed'.
3. De kandidaat is geslaagd voor het eindexamen met toekenning van het *judicium cum laude*, vermeld op het diploma, indien zijn/haar eindexamen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. het gemiddelde van de eindcijfers voor Nederlandse taal, Engelse taal, maatschappijleer, de vakken in het profieldeel en het vrije deel is gelijk aan 8,0 of hoger, waarbij ieder eindcijfer even zwaar meetelt en bovendien alleen het hoogste cijfer uit het vrije deel voor deze berekening meetelt;
 - b. alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling zijn minimaal een 6,0.
4. Zodra de, op grond van het in het eerste en tweede lid bepaalde uitslag is vastgesteld, maakt de directeur deze samen met de eindcijfers schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 22 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag, indien artikel 22, lid 1, niet van toepassing is.

B. Havo

1. De kandidaat die eindexamen havo heeft afgelegd, is geslaagd:
 - a. als het rekenkundig gemiddelde van zijn/haar bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 (5,49 is onvoldoende) is;
 - b. als hij/zij:
 - 1) voor alle vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - 2) voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - 3) voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, met als uitzondering van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en in voorkomende gevallen wiskunde A of wiskunde B als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt; dan wel
 - 4) voor twee van zijn/haar vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald dan wel voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald, en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt, met dien verstande dat hij/zij daarbij voor één van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur, wiskunde A of wiskunde B als eindcijfer 5 heeft behaald en voor het andere genoemde vak dan wel de andere twee genoemde vakken als eindcijfer 6 of meer heeft behaald.
 - c. als geen van de eindcijfers van onderdelen (inclusief de deelvakken maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en het profielwerkstuk), genoemd in het tweede lid, lager is dan 4 en
 - d. als het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel is beoordeeld als 'voldoende' of 'goed'.
2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid wordt het gemiddelde van de eindcijfers van de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak (het combinatiecijfer): maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en het profielwerkstuk, waarbij elk onderdeel even zwaar weegt.
3. De directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het tweede lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Als de uitkomst van deze berekening geen geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
4. De kandidaat is geslaagd voor het eindexamen met toekenning van het *judicium cum laude*, vermeld op het diploma, indien zijn/haar eindexamen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. het gemiddelde van de eindcijfers is gelijk aan 8,0 of hoger, waarbij ieder eindcijfer even zwaar meetelt en bovendien alleen het hoogste cijfer uit het vrije deel voor deze berekening meetelt;
 - b. alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling zijn minimaal een 6,0.
5. Zodra de, op grond van het in het eerste en tweede lid bepaalde uitslag is vastgesteld, maakt de directeur deze samen met de eindcijfers schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 22 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag, indien artikel 22, lid 1, niet van toepassing is.

C. Atheneum

1. De kandidaat die eindexamen atheneum heeft afgelegd, is geslaagd:
 - a. als het rekenkundig gemiddelde van zijn/haar bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 (5,49 is onvoldoende) is;
 - b. als hij/zij:
 - 1) voor alle vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - 2) voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - 3) voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, met als uitzondering van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur, wiskunde A, wiskunde B of wiskunde C als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt; dan wel

- 4) voor twee van zijn/haar vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald dan wel voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald, en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt, met dien verstande dat hij/zij daarbij voor één van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur, wiskunde A, wiskunde B of wiskunde C als eindcijfer 5 heeft behaald en voor het andere genoemde vak dan wel de andere twee genoemde vakken als eindcijfer 6 of meer heeft behaald.
 - c. als geen van de eindcijfers van onderdelen (inclusief de deelvakken maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en het profielwerkstuk), genoemd in het tweede lid, lager is dan 4 en
 - d. als het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel is beoordeeld als 'voldoende' of 'goed'.
2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid wordt het gemiddelde van de eindcijfers van de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak (het combinatiecijfer): maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en het profielwerkstuk, waarbij elk onderdeel even zwaar weegt.
3. De directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het tweede lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Als de uitkomst van deze berekening geen geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
4. De kandidaat is geslaagd voor het eindexamen met toekenning van het *judicium cum laude*, vermeld op het diploma, indien zijn/haar eindexamen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. het gemiddelde van de eindcijfers is gelijk aan 8,0 of hoger, waarbij ieder eindcijfer even zwaar meetelt en bovendien alleen het hoogste cijfer uit het vrije deel voor deze berekening meetelt;
 - b. alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling zijn minimaal een 7,0.
5. Zodra de, op grond van het in het eerste en tweede lid bepaalde uitslag is vastgesteld, maakt de directeur deze samen met de eindcijfers schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 22 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag, indien artikel 22, lid 1, niet van toepassing is.

Artikel 22 Herkansing centraal examen

1. De kandidaat heeft voor één vak waarin hij/zij reeds examen heeft afgelegd, nadat de eindcijfers zijn bekend gemaakt, het recht in het tweede tijdvak of indien artikel 17, lid 1 van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw dan wel alsnog deel te nemen aan het centraal examen.
2. De kandidaat stelt de directeur vóór een, door deze laatste te bepalen, dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 21 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat medegedeeld.

Artikel 23 Diploma en cijferlijst

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan de kandidaat die eindexamen heeft afgelegd een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
 - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen;
 - b. het vak of de vakken, het onderwerp of de titel en de beoordeling van het profielwerkstuk;
 - c. de beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding (en voor mavo / de Ambelt het vak culturele en kunstzinnige vorming) uit het gemeenschappelijk deel;
 - d. de eindcijfers voor de examenvakken;
 - e. de uitslag van het eindexamen.
2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan de voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder ook de kandidaat die zijn/haar eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van het College voor Examens, een diploma uit, waarop alle vakken zijn vermeld, die bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken.
3. Als de kandidaat in meer vakken eindexamen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
4. De directeur en de secretaris van het eindexamen tekenen het diploma en de cijferlijst.

Artikel 24 Duplicaten en afgifte verklaringen

1. Duplicaten van afgegeven diploma's, certificaten, vrijstellingsbewijzen en cijferlijsten worden niet verstrekt.
2. Een schriftelijke verklaring, dat een in het eerste lid bedoeld document is afgegeven, welke verklaring dezelfde waarde heeft als dat document zelf, kan uitsluitend door de Minister worden verstrekt.

OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 25 Afwijkende wijze van examineren

1. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij/zij informeert de inspectie hierover zo spoedig mogelijk.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. er een deskundigenverklaring beschikbaar is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld;
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten;
 - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan, dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal van de kandidaat afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van de kandidaat die met inbegrip van het leerjaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
 - a. het vak Nederlandse taal (en literatuur);
 - b. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 26 Bewaren examenwerk

1. Het werk van het centraal examen van de kandidaat wordt gedurende ten minste zes maanden na vaststelling van de uitslag bewaard door de directeur en is ter inzage voor belanghebbenden. Praktisch examenwerk (zoals bij tekenen en/of handvaardigheid) mag meegegeven worden mits het werk digitaal vastgelegd is. Ook dit digitale werk wordt ten minste zes maanden na vaststelling van de uitslag bewaard.
 - a. Inzage kan alleen na toestemming van de directeur, die er tevens voor zorg draagt, dat inzage onder toezicht gebeurt. Bij de inzage vindt geen discussie plaats over het toegekende aantal punten. Het examenwerk mag niet op enigerlei wijze vermenigvuldigd worden om mee te geven (naar huis) aan een kandidaat.
 - b. De kandidaat kan op basis van het ingekeken werk geen bezwaar maken bij de Commissie van Beroep tegen de beoordeling van het gemaakte werk. De correcte beoordeling is gewaarborgd doordat een tweede corrector (gecommitteerde) is ingeschakeld.
2. De kandidaat die voor een vak ten overstaan van het College voor Examens centraal examen aflegt met geheime opgaven, kan omtrent zijn/haar werk gedurende genoemde periode van zes maanden inlichtingen inwinnen bij de voorzitter van het College voor Examens.

Artikel 27 Slotbepaling

1. In gevallen, waarin dit examenreglement niet voorziet, beslist de directeur, na overleg met de secretaris en met inachtneming van de voorschriften zoals gegeven in het uitvoeringsbesluit.